

Názov aktivity: Živé knihy (Školenie k Živým knihám)

Typ aktivity: Intervenčná

Predmet: Multikultúrna výchova

Autorka: PhDr. Gabriela Citterbergová, PhD.

Kontakt: gabriela.citterbergova@umb.sk

Názov aktivity	<i>Živé knihy (Školenie k Živým knihám)</i>
Téma aktivity	• Stereotypy a predsudky• Scitlivovanie v témach spojených s odlišnosťou a rozmanitosťou
Anotácia aktivity	Podstatou aktivity je vypočúť si a pochopiť ľudí, ktorí sa pre svoj hendikep, rasu, kultúru, vierovyznanie, sociálne či rodinné problémy neraz stretávajú s odmietaním, intoleranciou a diskrimináciou väčšinovej spoločnosti. <i>Živá kniha</i> je prostriedkom na podporu ľudských práv a ľudskej dôstojnosti, podporuje dialóg o existencii a škodlivosti negatívnych predsudkov, vedúcich k diskriminácii jednotlivcov alebo skupín ľudí. <i>Živé knihy</i> sú nástrojom, ktorý privádza ľudí k sebe bližšie a rešpektuje ľudskú dôstojnosť a individualitu. Parciálnym cieľom aktivity bolo pripraviť študentov a študentky na rolu knihovníčok a na následné organizovanie a realizovanie živých kníh na základných a stredných školách.
Ciele aktivity	• uvedomiť si existenciu predsudkov a stereotypov voči rôznym skupinám ľudí;• rozvíjať kritické myslenie;• diskutovať o existencii stereotypov a predsudkov;• uvedomiť si, pomenovať vlastné predsudky a stereotypy, ktoré sa prejavujú v myslení, konaní a správaní voči určitej skupine;• pracovať s vlastnými predsudkami a stereotypmi;• scitlivovať študentky a študentov v určitých témach;• spoznávať iných ľudí;• podporovať tolerantné správanie.
Pomôcky	Živá kniha, pracovný list k online živej knihe, pero.
Čas	40 – 50 minút
Postup	1. Samotnej aktivite predchádza školenie k <i>Živým knihám</i> (v našom prípade sprostredkované v rámci projektu <i>Školy za demokraciu</i>).2. Vytvorte zo študentov a študentiek dvojice – trojice (podľa ich počtu).

	3. Rozdajte každej skupinke pracovný list (viažuci sa ku konkrétnej živej knihe). Označte im, že ich úlohou bude v priebehu piatich minút odpovedať na niekoľko otázok v pracovnom liste na základe informácií z fotografie (ide o Rómku, ktorá bude v ďalšom priebehu aktivity živou knihou) a vlastných znalostí. 4. Po uplynutí času vyzvite každú skupinku, aby odprezentovala svoje odpovede pred ostatnými a zaznačila ich na tabuľu. Prezraďte, že každá skupinka mala rovnaký pracovný list. Porovnajte a zanalyzujte jednotlivé odpovede na tabuli. 5. Vyzvite študentov a študentky, aby sa usadili do kruhu. 6. Oboznámte ich s tým, že si prečítajú živú knihu, že ide o reálnu osobu, o reálneho človeka – Rómku, ktorá sa venuje a angažuje v otázkach rómskej problematiky. Zdôraznite, že Živá kniha, ktorú budú čítať je ako my, ako každý/á z nás! Pri jej čítaní je potrebné dodržiavať pravidlá, s ktorými je nutné sa oboznámiť pred začiatkom čítania živej knihy. 7. Po prečítaní živej knihy je priestor viesť diskusiu, dopytovať sa Živej knihy. Živá kniha má právo neodpovedať, v prípade, že si to neželá. 8. Na záver nasleduje diskusia so študentmi a študentkami o reálnej živej knihe a o osobe v pracovnom liste z úvodu hodiny, keďže ide o tú istú osobu.
Reflexia	Diskutujte v skupine o nasledovných otázkach. ❖ <i>Ako ste sa cítili počas aktivity?</i> ❖ <i>Ako sa vám aktivita páčila?</i> ❖ <i>Čo vám zostalo v pamäti?</i> ❖ <i>Čo vás najviac prekvapilo?</i> ❖ <i>Čo vás najviac zaujalo?</i> ❖ <i>Aký význam mala aktivita?</i> ❖ <i>Aký pocit vo vás vyvolal príbeh živej knihy? Je pre vás dôležitý prvý dojem?</i> ❖ <i>Stretli ste sa vo svojom okolí s podobným príbehom?</i> ❖ <i>Stretli ste sa s predsudkami a stereotypmi voči Rómom?</i> ❖ <i>Zmenil sa nejakým spôsobom váš názor, postoj k Rómom, rómskej menšine?</i>
Zoznam použitej literatúry	HAJTMÁNKOVÁ, M – MAZINIOVÁ, J. 2008. <i>Živé knihy – nechajme knihy rozprávať</i>. Bratislava: Iuventa – Slovenský inštitút mládeže. Dostupné na: https://www.iuventa.sk/files/ziva%20kniznica_publicacia.pdf

Prílohy	Pracovný list k živej knihe (možnosť meniť, dopĺňať, variovať údaje, na ktoré sa chcete pýtať).
Tip pre pedagógov	<i>Živá kniha</i> (podobne ako online živá kniha) je vzdelávací nástroj, ktorý nielen vzdeláva, ale aj vychováva. Vedie k vnímavosti svojho okolia, pracuje s hodnotami. Ide o učenie sa cez príbehy – <i>storytelling</i> . Formuje postoje, rozvíja kritické myslenie, scitlivuje voči zraniteľným skupinám, zahŕňa inkluzívny prístup. Jej výhodou je možnosť dopytovania sa zo strany „čítajúcich“, teda počúvajúceho publika.

Príloha č.1

Pracovný list k živej knihe

Meno:

Fotografia

Bydlisko:

Vek:

Vierovyznanie:

Sexuálna orientácia:

Národnosť/príslušnosť k menšine:

Zájmy, záľuby: